

1 Grote projecten

Inleiding Grote projecten

Inleiding

Met verschillende grote projecten werkt de Provincie Zeeland aan haar maatschappelijke opgaven. Deze projecten dragen vaak bij aan meerdere doelen en zijn meestal complexer dan andere projecten. Elk project is anders, maar ze hebben één ding gemeen: het zijn belangrijke projecten voor de provincie en er zijn grote bedragen mee gemoeid. Daarom worden de grote projecten en de bijbehorende baten en lasten apart opgenomen in de begroting.

De risico's van deze projecten worden beheerst volgens het provinciale risicomanagementbeleid. Financiële risico's worden zoveel mogelijk opgevangen binnen het budget van het project. Als dat niet mogelijk is, worden deze risico's opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Grote projecten

In deze begroting lichten we de drie lopende grote projecten toe. Het betreft de volgende projecten:

- N673 Zanddijk;
- Deltaweg;
- Vervanging schepen Westerschelde Ferry.

De grote projecten N290 Traverse Kapellebrug en NPW worden naar verwachting eind 2026 formeel afgerond.

Mijlpalen 2027

- NPW
 - Het aan PS voorleggen van het beëindigen van de afrondingsfase (nog door PS vast te stellen).
 - Na afronding van het NPW als groot project worden de resterende activiteiten ondergebracht in de begroting binnen het programma Balans in landelijk gebied, onder de doelstelling Natuurbeleving, -verbreding en -verbinding”.
- N673 Zanddijk:
 - Voortzetting werkzaamheden van de voorbereidingsfase.
 - Start realisatiefase
- Deltaweg:
 - Het verder uitwerken van de recent gestarte voorbereidingsfase. In deze fase worden onder andere de aanbesteding voorbereid en het uitvoeringsontwerp verder uitgewerkt.
- Vervanging schepen Westerschelde:

Vloot:

- Afronding voorbereidingsfase en vaststelling definitief ontwerp van de vloot.
- Investeringsbesluit door Provinciale Staten over de realisatie van de nieuwe vloot.
- Start realisatiefase: bouw van de nieuwe schepen.

Aanland- en laadvoorzieningen:

- Aanleg elektriciteitsvoorzieningen door Stedin, met aansluiting op de transformatorhuizen.
- Investeringsbesluit door Provinciale Staten en start van de aanpassingen aan de aanlandvoorzieningen.

Uitgangspunten grote projecten

In het Kader Grote Projecten zijn de afspraken vastgelegd over de invulling van het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten. Onderstaande punten zijn met name van belang:

- Provinciale Staten besluiten of een project als “groot project” wordt aangemerkt.
- De opdracht wordt in een startnotitie vastgelegd.
- We rapporteren vier keer per jaar over de voortgang van het groot project.
- Besluitvorming vindt plaats door Provinciale Staten bij afronding van verschillende projectfasen.

Kader grote projecten

Het Kader Grote Projecten moet de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten voor de grote projecten versterken. Met dit kader kan eenduidig worden vastgesteld of een project kan worden gezien als groot. Verder zorgt het kader voor duidelijke besluitvorming per projectfase. De voortgangsrapportages grote projecten zijn hier een resultaat van en worden vier keer per jaar aan de Staten voorgelegd. In 2027 zullen uitkomsten van de tweejaarlijkse evaluatie van het Kader Grote Projecten wellicht leiden tot een herziening Kader Grote Projecten.

Naast het kader is er een Handboek Projectmanagement. Zowel het Kader als het Handboek zijn leidend bij de sturing op grote projecten. Het Handboek is een leidraad en hulpmiddel voor medewerkers die betrokken zijn bij projecten en programma's.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2027
Lasten	
010102 Natuur Pakket Westerschelde	3.961
019999 Ambtelijke inzet	1.093
Totaal Lasten	5.054
Onttrekkingen	
980199 Bestemmingsreserves-Pr.1	-5.984
Totaal begroot	930

Natuurpakket Westerschelde

Omschrijving

Met het programma Natuurpakket Westerschelde (NPW) was het kerndoel ten minste 600 hectare estuariene natuur realiseren. Dit is getijdennatuur waar eb en vloed zorgt voor een landschap van schorren, kreken, zandplaten en slikken. Provincie Zeeland voerde dit programma volgens afspraak met de Rijksoverheid uit, met als doel natuurherstel van de Westerschelde. Binnen het NPW-programma werkten we daarnaast aan de volgende afspraken die ook van meerwaarde voor Zeeland zijn:

- De ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe, met onder meer de realisatie van de panoramatoren met recreatieve voorzieningen in de Hedwigepolder.
- De ontwikkeling van het Landschapspark Zwinstreek.
- Regionale impulsen gemeenten Hulst en Sluis.
- Landbouwflankerend beleid.
- Bij de ontwikkeling van (getijden)natuur volgen we meerdere jaren de ontwikkeling van de natuur. We meten dit door diverse (monitorings)onderzoeken.

De looptijd van het convenant eindigde op 31 december 2025. Het Rijk heeft op 2 juni 2025 (onder voorwaarden) decharge verleend voor het NPW, nu het kerndoel van ten minste 600 hectare estuariene natuur behaald was. De resterende middelen maken nu onderdeel uit van de bestemmingsreserve NPW.

In afwachting van de evaluatie en afronding van het groot project NPW hebben we dit nog op deze plaats in de Begroting 2027 opgenomen. Zodra deze evaluatie en afronding met Provinciale Staten is gedeeld, zullen de resterende meerjarige monitoringsverplichtingen en bijbehorende middelen worden overgeheveld naar het begrotingsprogramma Balans in landelijk gebied.

Genomen besluiten

- Besluit 7 oktober 2005 Voorstel PS invulling Schelde Estuarium.
- Besluit 30 januari 2006 Convenant Rijk en Provincie Natuurpakket Westerschelde.
- Brief van 8 november 2016 over de voortgang van het Natuurpakket Westerschelde aan PS.
- Brief van 7 november 2017 Nota herijking Natuurpakket Westerschelde aan PS.
- Brief van 2 juni 2025 LVVN decharge en afsluiting NPW.

Risico's

- Het overdragen van eigendom en beheer (inclusief monitoring en nazorg) van de gerealiseerde projecten is nog niet (volledig) afgerond. Er kan verschil van inzicht zijn, waardoor niet tot volledige afspraken wordt gekomen. Ook is het mogelijk dat er meerkosten zijn.
- Mogelijk kunnen juridische en financiële risico's ontstaan die de realisatie van de laatste projecten in het kader van het Grenspark in gevaar kunnen brengen. Denk aan het niet krijgen van verlengingen van vergunningen en/of het niet voldoen aan vergunningsvoorwaarden, het niet tijdig tot exploitatie brengen van de uitkijktoren en onvoorziene kosten.
- Meningsverschillen tussen betrokkenen kunnen ontstaan.

Doelstelling

Realiseren van ten minste 600 ha estuariene natuur conform de Herijking Natuurpakket Westerschelde en versterking identiteit en ontwikkeling van en samen met de regio

Met het realiseren van ruim 600 hectare estuariene natuur is de kerndoelstelling van het NPW behaald. Resterende activiteiten zullen na afronding als Groot Project een plek krijgen in de provinciale organisatie en in de begroting bij het Programma Balans in landelijk gebied. Hierbij ligt de nadruk op het afbouwen en in gebruik nemen van de panoramatoren. Daarnaast worden de activiteiten in het Grenspark Groot Saeftinghe en het Landschapspark Zwinstreek (los van NPW) verder voortgezet.

Acties

Invulling geven aan de overige afspraken (grensoverschrijdende samenwerking Landschapspark Zwinstreek, Grenspark)

- Met de betrokken partners samenwerken in een parkbureau voor het Landschapspark Zwinstreek:
Streven is samen met stakeholders invulling geven aan de uitvoering van het Interreg-project ZwinQuest. Voorbeelden van projecten waar de Provincie Zeeland, als onderdeel van ZwinQuest, bij betrokken is, zijn:
 - Pilot voedselhub.
 - Onthaalpoort Veerplein Breskens.
 - Belevingspunt(en) langs de Staats Spaanse linies.In het kader van de grensoverstijgende samenwerking, is er als eerste aanzet budget beschikbaar gesteld uit het resterende budget van Waterdunen.
- Grenspark Groot Saeftinghe:
Voor het Grenspark is met streekholders een lijst met uitvoeringsprojecten samengesteld. Met bewoners en organisaties uit de streek wordt o.a. aan de volgende doorlopende projecten gewerkt:
 - Onthaalpoort 'Groeve Nieuw Namen'.
 - Afronding laatste projecten 'Versterk de Scheldekust'.Los van het afronden van de NPW-projecten werkt het Grenspark aan een agenda voor de toekomst. Binnen de begroting is er budget voor het Grenspark in het kader van de gebiedenaanpak.

Na afronding van het NPW als groot project, worden deze activiteiten ondergebracht in de begroting bij het Programma Balans in landelijk gebied bij de doelstelling Natuurbeleving, -verbreding en -verbinding.

Mogelijk maken van recreatief medegebruik in de Hedwigepolder (panoramaheuvel en bijbehorende infrastructuur)

In 2027 wordt de bouw van de panoramatoren, inclusief toegangsvoorzieningen, afgerond en wordt deze als voorziening in gebruik genomen.

Na afronding van het NPW als groot project, worden deze activiteiten ondergebracht in de begroting bij het Programma Balans in landelijk gebied bij de doelstelling Natuurbeleving, -verbreding en -verbinding.

Na afronding van de natuurherstelprojecten inregelen van het beheer en het opvolgen van projecten door middel van monitoring.

Natuurontwikkeling wordt conform afspraken met het Rijk en voortvloeiend uit vergunningsvoorschriften opgevolgd. De Provincie zal de monitoring zelf begeleiden.

Na afronding van het NPW als groot project, worden deze activiteiten ondergebracht in de begroting bij het Programma Balans in landelijk gebied bij de doelstelling Natuurbeheer.

Afronden overdracht eigendom en beheer gerealiseerde projecten

Resterende openstaande zaken rondom eigendom en beheer zullen worden afgerond.

Het gaat hierbij om de overdracht van de Hedwigedijk naar het Waterschap, het beheer, onderhoud en opstalrecht van de zuidelijke route naar de panoramatoren en het beheer en onderhoud voor de overige gerealiseerde Grensparkvoorzieningen in het kader van Versterk de Scheldekust en Onthaalpoort Groeve Nieuw Namen.

Na afronding van het NPW als groot project, worden deze activiteiten ondergebracht in de begroting bij het Programma Balans in landelijk gebied bij de doelstelling Natuurbeleving, -verbreding en -verbinding.

Zanddijk

Omschrijving

De Zanddijk-Molendijk (N673) is de belangrijkste toegangsweg van en naar Yerseke en de bedrijventerreinen. De weg is onveilig: smal en onvoldoende geschikt voor de huidige verkeersdruk. De N673 is een gebiedsontsluitingsweg. Dat wil zeggen één rijstrook per rijrichting en er geldt 60km/u (was eerst 80km/u). De weg is van groot belang voor de ontsluiting van Yerseke en de (groeierende) bedrijvigheid daar. Provincie Zeeland wil daarom dit oplossen en de verkeersveiligheid en doorstroming verbeteren.

Onveilige, drukke weg

De N673 is niet ingericht volgens de ontwerprichtlijnen Basiskkenmerken Wegontwerp van het CROW. De weg en bermen zijn te smal, bochten zijn te kraap en op delen is sprake van een te steil talud. In september 2019 is daarom een maximumsnelheid van 60 km/h ingevoerd.

De N673 is ook een drukke weg. Per dag passeren ruim 9.500 motorvoertuigen de Zanddijk volgens de verkeersstromenkaart 2018. Waaronder ruim 1.400 vrachtwagens (ongeveer 15%). Volgens de verkeersprognose neemt het verkeer tot 2030 toe tot 12.000 motorvoertuigen per dag. Dit komt vooral door de verdere uitbreiding van de bedrijventerreinen.

Verder is de N673 niet overal meer in goede staat. Op diverse plekken zitten er scheuren in het wegdek en in de fundering. Dit leidt tot hoge onderhoudskosten.

Gedeputeerde Staten hebben daarom in 2017 de N673 in de top drie geplaatst van Zeeuwse wegen die met voorrang moeten worden opgeknapt. Doel is de veiligheid, bereikbaarheid en onderhoudssituatie van de weg te verbeteren.

Eind juni 2023 is de project BV opgericht. De Zanddijk BV* voert in opdracht van de Provincie Zeeland de verdere voorbereiding voor het (laten) uitvoeren van de reconstructie van de N673 met aansluitende wegen en rotondes en bijbehorende werken uit.

*zie paragraaf verbonden partijen

Voortgang algemeen

Het project Zanddijk betreft de reconstructie van de Provinciale weg N673 tussen Yerseke en de A58. Voor de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden heeft de Provincie een aparte rechtspersoon, Zanddijk BV, opgericht. De gemeente Reimerswaal realiseert gelijktijdig de verbindingsweg van de Zanddijk, door het bedrijventerrein Olzendepolder, naar Yerseke. Inmiddels werkt Zanddijk BV, conform onze werkwijze bij Grote Projecten, toe naar een formele faseovergang van voorbereiding naar realisatie. De aanbesteding van de werkzaamheden en het uitvoeringscontract zijn dan ook al in voorbereiding. De grondverwerving van de voor uitvoering noodzakelijke percelen is medio 2026 afgerond. Daarnaast wordt nog ingezet op de aankoop van enkele percelen die behulpzaam kunnen zijn voor een vlotte uitvoering (maar die op zich niet strikt noodzakelijk zijn). Zanddijk BV is ook de voorbereiding gestart voor het aanvragen van een Projectbesluit onder de Omgevingswet. Aangezien het hier gaat om nieuwe wetgeving vraagt dit een intensieve en zorgvuldige aanpak. Binnen het project wordt ook een spoorkruising gerealiseerd waarover al geruime tijd gesproken wordt met ProRail. Halverwege 2026 maakte ProRail bekend dat de bouw van de spoorkruising niet gerealiseerd kan worden binnen de oorspronkelijke planning. Naar aanleiding hiervan werkt Zanddijk BV op ons verzoek verschillende scenario's uit die betrokken zullen worden bij het besluit over de faseovergang, zodat de uitvoeringsfase gestart wordt met een actuele planning en een accurate raming.

Risico's

De belangrijkste risico's zijn:

- Bezwaren op het Omgevingsplan.
- Onbekendheid werkwijze en systematiek nieuwe Omgevingswet kan leiden tot vertraging.
- Planning en procedures ProRail in relatie tot afstemming over het ontwerp en gewenste realisatie.
- Onjuiste berichtgeving: het verspreiden van onjuiste berichten door derden die verstorend werken.
- Kabels en leidingen: het tijdig verleggen van kabels en leidingen is een belangrijk aandachtspunt om de overige werkzaamheden uit te kunnen voeren.
- Bodemgesteldheid: de milieutechnische staat van de bodem is een risico voor de uitvoeringsfase.
- Stikstofdepositie.

Met deze risico's is rekening gehouden in de projectraming. Het risico van de bandbreedte van 15% in de raming is een provinciaal risico en is meegenomen in het provinciale weerstandsvermogen.

Genomen besluiten

Gedeputeerde Staten (GS):

- GS hebben op 27 september 2017 plan voor uitvoering van een eerste fase volgens tracé 3c vastgesteld.
- In 2018 hebben GS besloten fase 1 vooralsnog niet uit te voeren en eerst een verdiepende studie uit te voeren naar de mogelijkheden van een totaaloplossing.
- De eindrapportage van deze verdiepingsstudie is door GS op 21 mei 2019 vastgesteld.
- In september 2019 hebben GS besloten om nog geen voorkeur alternatief vast te stellen maar eerst in overleg te gaan met het ministerie van infrastructuur en Waterstaat over cofinanciering door het Rijk.
- Op 3 december 2019 hebben GS besloten dat alternatief Bruin het voorgenoemen voorkeursalternatief is en te starten met een informele inspraakprocedure.
- Op 9 juni 2020 hebben GS besloten om aan PS een Startnotitie voor het tracé Roze-Zwart aan te bieden.
- Op 14 juni 2022, hebben GS het projectplan vastgesteld en aangeboden aan de Staten.
- Op 8 november 2022 hebben GS het Definitieve Ontwerp, inclusief kredietaanvraag aangeboden aan PS.
- Op 24 januari 2023 hebben GS de wensen- en bedenkingprocedure gestart, middels een brief aan PS.
- Op 23 juni 2023 is de Zanddijk BV opgericht.
- Op 17 juni 2025 hebben GS ingestemd met de nieuwe afspraken met de partners in het project.
- Op 23 september 2025 hebben GS besloten de projectprocedure onder de Omgevingswet te starten met het voornemen tot het nemen van een projectbesluit en het daarvoor starten van de verkenning.
- Op 16 december 2025 hebben GS de reacties op de Verkenningsfase beantwoord.

Provinciale Staten (PS):

- Beschikbaarstelling voorbereidingskrediet van € 1,1 miljoen (PS 10 november 2017 € 800.000 en PS 8 juni 2018 aanvulling met € 300.000).
- PS hebben op 3 juli 2020 een extra Commissie Economie gehouden, om met belanghebbenden in gesprek te gaan.
- Op 6 november 2020 hebben PS de startnotitie Zanddijk vastgesteld.

- Op 5 februari 2021 hebben Provinciale Staten een totaal voorbereidingskrediet van € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor de aankoop van grond en panden. Dit is inclusief de eerder beschikbaar gestelde € 1,1 miljoen.
- Op 22 juli 2022 hebben PS besloten over te gaan naar de ontwerpfase.
- Op 16 december 2022 hebben PS ingestemd met de afronding van de definitie- en ontwerpfase van het project N673 Zanddijk-Molendijk en de start van de voorbereidingsfase middels goedkeuring van het eindfase document definitie- en ontwerpfase N673 Zanddijk-Molendijk inclusief de daarin opgenomen scope, looptijd en beheers aspecten (inclusief financiën) van het project. Hiermee is aanvullend € 60 miljoen beschikbaar gesteld voor uitvoering, waarmee het totale investeringskrediet € 68 miljoen bedraagt.
- Op 28 maart 2023 hebben PS hun Wensen en Bedenkingenbrief aan GS vastgesteld.

Doelstelling

De verkeersveiligheid is verbeterd, de bereikbaarheid van Yerseke is vergroot en er is minder onderhoud nodig voor de N673.

De directe verkeersveiligheid is verbeterd, de bereikbaarheid van Yerseke is vergroot en er is minder onderhoud nodig voor de N673.

Doelstelling

Samenwerkingsmogelijkheden zijn benut, de zogenaamde meekoppelkansen, ter verbetering van de spoorveiligheid en de behartiging van de belangen van de omgeving.

Samenwerkingsmogelijkheden zijn benut, de zogenaamde meekoppelkansen, ter verbetering van de spoorveiligheid en de behartiging van de belangen van de omgeving.

Deltaweg

Omschrijving

De Deltaweg (N256) is één van de belangrijkste verkeersaders van Zeeland. De Deltaweg is onderdeel van een van de hoofdaderen van Zeeland in de noord-zuidverbinding. In de zomer zorgt het toeristenverkeer voor extra drukte. Na de A58 en de N62 behoort de Deltaweg tot de drukste wegen van Zeeland.

Op verschillende locaties doen zich onveilige situaties en incidenten voor, mede doordat de inrichting niet past bij het huidige verkeersbeeld, waardoor de kans op verkeersongevallen toeneemt. Dit zorgt voor een gevoel van onveiligheid bij weggebruikers. In het verleden zijn veel verschillende (kleinschalige) maatregelen getroffen aan de Deltaweg om de veiligheid te vergroten, maar enkele structurele knelpunten blijven bestaan. Daarnaast laat de doorstroming te wensen over. Met name de inrichting van de kruispunten zorgt tijdens de ochtend- en avondspits regelmatig voor vertragingen en opstoppingen, waardoor de bereikbaarheid van het gebied onder druk staat. Deze knelpunten hebben bovendien negatieve gevolgen voor de leefbaarheid en de economische ontwikkeling in de regio. Bovendien is de weg kwetsbaar bij calamiteiten. Wanneer een incident plaatsvindt, ontbreekt vaak een robuuste omleidings- of afwikkelingsmogelijkheid. Daarnaast laat de doorstroming voor hulpdiensten op dit moment te wensen over vanwege het ontbreken van vluchtstroken. De weg is niet toekomstbestendig; wanneer het verkeersaanbod groeit de komende jaren en er geen maatregelen getroffen worden, nemen de problemen met verkeersveiligheid, doorstroming en calamiteitenafwikkeling alleen maar toe.

In 2021 en 2022 is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de verkeersveiligheid en doorstroming op deze weg te verbeteren. Dit resulteerde in verschillende oplossingsrichtingen, vastgelegd in Planstudie Deltaweg van Haskoning, die in juli 2022 ter informatie aan Provinciale Staten is verstuurd. In het coalitieakkoord Met Zeeland, voor Zeeland is de Deltaweg benoemd als groot project. Uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het project is de startnotitie Deltaweg waarmee Provinciale Staten 5 juli 2024 heeft ingestemd. De startnotitie bevat het maatregelenpakket (oplossingsrichting B) uit de Planstudie Deltaweg. De nadruk ligt op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het bevorderen van de doorstroming, met name op de kruispunten. Daarbij wordt ook rekening gehouden met een mogelijke toekomstige verdubbeling (2x2), conform het Toekomstbeeld Midden Zeelandroute (MZR) en in lijn met het Toekomstperspectief Zeeland 2050.

In dit Toekomstbeeld MZR wordt deze als een robuuste tweede hoofdontsluiting van Zeeland aangemerkt. Deze route zorgt voor vlotte en betrouwbare reistijden en is verkeersveilig. In het Toekomstbeeld MZR wordt ervan uitgegaan dat een 2x2 verbinding na 2040 noodzakelijk is, bij verdere groei van het aantal woningen en economische ontwikkelingen. Dit is in lijn met de ambities uit het Toekomstperspectief Zeeland 2050.

Dit vraagt ook om nieuwe toekomstvast functionele oeververbindingen (Zeelandbrug en Zandkreeksluis) in de MZR. Om deze Nieuwe Oosterschelde Oeververbinding (NOOV) verder te brengen is samenwerking met het Rijk gestart en zullen varianten voor de nieuwe oeververbinding(en) en bijbehorende tracés worden onderzocht.

Gezien de huidige problematiek op de Deltaweg kan de voorgenomen herinrichting hiervan daar niet op wachten. Het project Deltaweg is erop gericht om op korte termijn de verkeersveiligheid en doorstroming op kruispunten te verbeteren en is een eerste stap op weg naar de MZR als robuuste tweede hoofdontsluiting van Zeeland.

Voortgang algemeen

Aan het einde van de ontwerpfase wordt het definitief ontwerp opgeleverd. Hierin zijn ook de drie meekoppelkansen uitgewerkt: de fietsonderdoorgangen bij het kruispunt Goes, een faunapassage nabij de Schenge en een klimaatadaptieve maatregel op Noord-Beveland. Met de gemeenten Goes en Noord-Beveland is gesproken over hun bijdrage aan deze meekoppelkansen en aan het project Deltaweg.

In het vierde kwartaal van 2026 nemen Provinciale Staten een besluit over het opnemen van de drie meekoppelkansen in het definitief ontwerp en de daarmee samenhangende bijstelling van de scope van het project.

In 2027 start vervolgens de voorbereidingsfase. In deze fase worden onder meer de benodigde gronden verworven, de planologische procedures voorbereid en gestart, de werkzaamheden voorbereid voor marktbenadering en wordt met kabel- en leidingbeheerders afgestemd over de benodigde aanpassingen en verleggingen. De voorbereidingsfase zal naar verwachting tot eind 2029 duren.

Risico's

In de voorbereidingsfase verschuift de aandacht van ontwerp naar realisatie. De belangrijkste risico's hebben betrekking op grondverwerving, verlegging van kabels en leidingen, marktomstandigheden, bodemgesteldheid, juridische procedures en de uitvoeringscapaciteit van zowel marktpartijen als de projectorganisatie.

Deze risico's zijn bekend, worden actief beheerst en maken integraal onderdeel uit van de projectbeheersing. Via tijdige voorbereiding, marktconsultatie, onderzoeken en intensieve samenwerking met betrokken partijen worden de risico's zoveel mogelijk beperkt. Op dit moment zijn er geen risico's die aanleiding geven om de planning of de haalbaarheid van het project fundamenteel

te herzien. Over de ontwikkeling van de belangrijkste risico's wordt periodiek gerapporteerd via de voortgangsrapportages voor grote projecten.

Genomen besluiten

GS:

- 16 april 2024: Vaststellen Startnotitie Deltaweg en aanbieden aan Provinciale Staten.
- 28 oktober 2025: Goedkeuren van het Voorlopig Ontwerp, projectplan en Eindfasedocument Definitiefase. Instemmen met het aanbieden van het Statenvoorstel "Afsluiten definitiefase Deltaweg" aan Provinciale Staten en informeren van Waterschap Scheldestromen en een 4-tal betrokken gemeenten.

PS:

- 7 juni 2024: Vaststellen van de Voorjaarnota 2024 waarin voor de voorbereiding van het project een investeringskrediet is vastgesteld van € 2 miljoen.
- 5 juli 2024: Vaststellen Startnotitie Deltaweg zodat de definitiefase van het project kan starten. Het project is op basis van het adviesmodel Grote Projecten aangemerkt als groot project.
- 7 november 2025: Vaststellen van de Najaarsnota 2025 waarin voor het project € 20 miljoen is vrijgemaakt in de vorm van een investeringskrediet.
- 12 december 2025:
 - Instemmen met het Voorlopig Ontwerp voor het project Deltaweg bestaande uit zeven voorkeursontwerpen ter verdere uitwerking naar een Definitief Ontwerp in de ontwerpfasen.
 - Instemmen met de afronding van de definitiefase van het project Deltaweg en de start van de ontwerpfasen middels goedkeuring van het "Eindfasedocument definitiefase Deltaweg" inclusief de daarin opgenomen scope, looptijd en beheersaspecten uit het Projectplan Deltaweg.

Doelstelling

Doelstelling Deltaweg

De kern van het project is het realiseren van een veilige en toekomstbestendige weg. Het verbeteren van de verkeersveiligheid staat daarbij centraal: de weg wordt zo ingericht dat risicovolle situaties afnemen en de kans op en de ernst van ongevallen aanzienlijk vermindert. Daarnaast wordt de doorstroming op de kruispunten verbeterd, zodat verkeer vlotter en betrouwbaarder kan doorstromen en de bereikbaarheid van de regio toeneemt.

Met de aanleg van een vrijliggend fietspad wordt parallel aan de Deltaweg een veilige fietsverbinding gerealiseerd. De parallelstructuur voor gemotoriseerd verkeer wordt bovendien zo ingericht dat deze ook kan functioneren als omleidingsroute. De hoofdrijbaan in combinatie met de parallelroute voorziet in de doorgang van calamiteitenverkeer. Tot slot wordt de weg zodanig ontworpen dat een eventuele toekomstige uitbreiding naar 2x2 rijstroken eenvoudig en kostenefficiënt kan worden uitgevoerd.

Vervanging schepen Westerschelde Ferry

Omschrijvingen

De (brom)fiets- en voetveerverbinding tussen Vlissingen en Breskens is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van Zeeland. De verbinding wordt intensief gebruikt door forenzen, scholieren, studenten en toeristen.

De huidige twee veerschepen naderen het einde van hun technische levensduur. Hierdoor nemen de onderhoudskosten toe en groeit het risico op uitval. Daarnaast is het dieselverbruik relatief hoog, wat leidt tot hogere uitstoot, stijgende exploitatiekosten door hogere brandstofprijzen en een negatieve impact op het milieu en de beschikbare stikstofruimte.

Het project heeft als doel om per 1 januari 2029 de huidige vloot te vervangen door een nieuwe zero-emissievloot. Hiermee wordt het aanbod beter afgestemd op de behoeften van reizigers. Door de inzet van accu-elektrische schepen, nieuwe aanlandvoorzieningen en laadinfrastructuur ontstaat een betrouwbare, veilige en toekomstbestendige verbinding die ook financieel verantwoord kan worden geëxploiteerd.

Voortgang algemeen

Met de vaststelling van de Startnotitie door Provinciale Staten is het project *Vervanging Schepen Westerschelde Ferry* officieel gestart en aangewezen als groot project.

Na afronding van de definitiefase is de ontwerpfase gestart. Op basis van de Nota van Uitgangspunten zijn de omvang en samenstelling van de toekomstige vloot en de functionele en technische eisen vastgesteld.

Voor de Europese aanbesteding is gekozen voor een concurrentiegericht dialogo. Met drie geselecteerde scheepswerven zijn gesprekken gevoerd over de opdracht, de gunningscriteria en hun inschrijving. Na het voorlopige gunningsbesluit wordt de overgang naar de voorbereidingsfase voorgelegd aan Provinciale Staten. Bij instemming wordt het voorlopige ontwerp uitgewerkt tot een definitief ontwerp en het investeringsbesluit voorbereid. Daarna kan de bouw van de schepen starten. De schepen worden begin 2029 gefaseerd opgeleverd.

Parallel hieraan worden de aanland- en laadvoorzieningen voorbereid en gerealiseerd. Stedin heeft bevestigd dat in Breskens en Vlissingen voldoende transportcapaciteit beschikbaar is. Daarmee is een belangrijk projectrisico vervallen.

Over de voortgang van het project wordt ieder kwartaal gerapporteerd.

Risico's

De belangrijkste risico's op dit moment voor het project zijn vertragingen door:

Beperkte capaciteit of animo bij scheepswerven (deelnemers concurrentiegericht dialogo)

Mitigerende maatregel:

- Door een inkoopstrategie te hanteren die gericht is op het vergroten van de interesse van een brede markt, kunnen we dit risico beperken. Dit geldt eveneens voor de beschikbaarheid van technisch personeel bij scheepswerven, aangezien deze capaciteit daarin is inbegrepen.

- Door de uitvraag van de besteding niet te gedetailleerd te specificeren, een ontwerpvergoeding te geven, een marktconsultatie te houden, reële selectiecriteria te hanteren en uit te gaan van de functionele eisen (zoals vastgelegd in de nota van uitgangspunten, aangevuld met duidelijke (technische) kaders), kan de belangstelling vanuit de markt worden vergroot en daarmee de concurrentie worden bevorderd.
- Een goed ingericht extern aanbestedingsteam met ruime kennis en ervaring is een belangrijke randvoorwaarde. Daarnaast is het essentieel om het financiële kader tijdig aan de markt te communiceren.
- Gebruik maken van een bij de markt bekend standaardcontract met een gebalanceerde verdeling van risico's tussen scheepswerf en Provincie Zeeland

Beperkingen in de interne capaciteit binnen de provinciale organisatie.

Mitigerende maatregel:

- Externe inhuur van expertise, waaronder bijvoorbeeld het aanbestedingsteam, kan helpen dit risico te beperken. Dit geldt eveneens voor technisch personeel.

Wijzigingen in wet- en regelgeving tijdens het ontwerpproces die kunnen leiden tot het doorvoeren van noodzakelijke alternatieve oplossingsrichtingen.

Juridische procedures tijdens de aanbestedingsfase

Mitigerende maatregel

- Het risico op juridische procedures wordt gemitigeerd door transparante aanbestedingsdocumenten, juridische toetsing vooraf, zorgvuldige dossiervorming en een objectieve beoordelingsmethodiek

In algemene zin is er voor het project nog onderstaand risico te benoemen:

Stijgende prijzen en verlaagde of vertraagde beschikbaarheid van de benodigde materialen en grondstoffen als gevolg van de geopolitieke situatie in de wereld.

Genomen besluiten

Gedeputeerde Staten (GS):

- 4 juli 2024: Brief van GS aan PS over Zero Emissie schepen, met voornemen groot project voor te bereiden en handhaving van de status als Dienst van Algemeen Economisch Belang voor de exploitatie.

- 9 juli 2024: Instemmen met 'Inzet ZEH dividend 2024' vastgesteld inclusief het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve 'Zero emissie schepen WSF' en het toevoegen hieraan van het vrije deel van het ZEH-dividend van € 9,4 miljoen.
- 17 september 2024: Vaststellen Startnotitie "Vervanging schepen Westerschelde Ferry"; het Statenvoorstel "Vervanging schepen Westerschelde Ferry" verzenden naar Provinciale Staten om voor het project "Vervanging schepen Westerschelde Ferry" de Startnotitie vast te stellen en als Groot Project te benoemen.
- 1 juli 2025: Goedkeuring van het Projectplan Vervanging schepen Westerschelde Ferry en het eindfasedocument definitiefase groot project Vervanging schepen Westerschelde Ferry.
- 27 januari 2026: Vaststellen Statenvoorstel 4e begrotingswijziging 2026 waarbij € 0,8 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve "Zero emissie schepen WSF" en toegevoegd aan de dekkingsreserve ZE-schepen als voorbereidingskrediet.

Provinciale Staten (PS):

- 27 september 2024: Statenvoorstel "Inzet ZEH dividend 2024" vastgesteld inclusief het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve "Zero emissie schepen WSF" en het toevoegen hieraan van het vrije deel van het ZEH-dividend van € 9,4 miljoen.
- 15 november 2024: Vaststellen van de Startnotitie voor het project "Vervanging schepen WSF" zodat de Definitiefase van het project kan starten. Daarnaast is het project op basis van de uitkomsten van het adviesmodel grote projecten bestempeld als groot project en is € 1.5 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve "Zero emissie schepen WSF" en toegevoegd aan de nieuwe dekkingsreserve ZE-schepen als voorbereidingskrediet ten behoeve van de definitie- en ontwerpfase.
- 19 september 2025:
- Instemming met de afronding van de definitiefase van het project Vervanging schepen Westerschelde Ferry en de start van de ontwerpfase middels goedkeuring van het "Einde fasedocument definitiefase Vervanging schepen Westerschelde Ferry" Inclusief de daarin opgenomen scope, looptijd en beheer aspecten uit het "Projectplan Vervanging schepen Westerschelde Ferry".
- Instemming met de Nota van uitgangspunten voor de (brom)fiets-/voetveer Veerdienst Vlissingen – Breskens.
- 10 maart 2026: Brief GS: Project Vervanging schepen Westerschelde Ferry – inkoopstrategie, financieel kader en proces & planning.
- 13 Maart 2026: Instemming met 4de begrotingswijziging 2026 waarbij € 0,8 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve "Zero emissie schepen WSF" en toegevoegd aan de dekkingsreserve ZE-schepen als voorbereidingskrediet.

Doelstelling

Vervanging schepen Westerschelde Ferry

Het project Vervanging Schepen Westerschelde Ferry heeft als doel om uiterlijk op 1 januari 2029 een nieuwe zero-emissievloot in gebruik te nemen voor de (brom)fiets- en voetveerverbinding tussen Vlissingen en Breskens. Hiermee wordt het vervoersaanbod beter afgestemd op de behoeften van

reizigers. Door de inzet van nieuwe schepen, aanlandvoorzieningen en laadinfrastructuur ontstaat een betrouwbare, veilige, duurzame en financieel verantwoord te exploiteren veerverbinding.